

2. PIELIKUMS. NORMATĪVO AKTU APKOPOJUMS

1. Publiskās ārtelpas jēdziens un klasifikācija

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības				
	Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumi Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi"				
2.21.	publiskā ārtelpa – sabiedrībai pieejamas teritorijas un telpa, ko veido ielas, bulvāri, laukumi, parki, dārzi, skvēri, pagalmi, krastmalas, pasāžas, promenādes un citas vietas, kas nodotas publiskai lietošanai neatkarīgi no to īpašuma piederības;				
<i>3.pielikums „Teritorijas izmantošanas veidu klasifikators”</i>	Grupas kods	Teritorijas izmantošanas veida grupas nosaukums	Veida kods	Teritorijas izmantošanas veida nosaukums	Teritorijas izmantošanas veida apraksts
	24	Publiskā ārtelpa	24001	Labiekārtota publiskā ārtelpa	Labiekārtoti parki (piemēram, atrakciju un atpūtas parki), zooloģiskie un botāniskie dārzi, mežaparki, kapsētas, dzīvnieku kapsētas, pludmales laukumi, publiski pieejami pagalmi, ietverot apstādījumus un labiekārtojuma infrastruktūru (tai skaitā nedzīvojamās ēkas un būves) atpūtas, veselības un fizisko aktivitāšu nolūkam un citu publiskās ārtelpas funkciju nodrošināšanai
			24002	Publiskā ārtelpa (bez labiekārtojuma)	Dabas teritorijas bez apbūves un labiekārtojuma infrastruktūras, piemēram, dabiskas palieņu pļavas, pludmales, ūdensmalas
			24003	Ūdens telpas publiskā izmantošana	Ūdens akvatorijas izmantošana publiskiem pasākumiem, pakalpojumiem, atpūtai, sportam un to nodrošināšanai nepieciešamā infrastruktūra, tai skaitā peldbūves vai uz pāļiem stiprinātas būves

2. Sabiedrības tiesības uz publisko ārtelpu

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
Latvijas Republikas Satversme		
VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības	105. Ikvienam ir tiesības uz īpašumu. Īpašumu nedrīkst izmantot pretēji sabiedrības interesēm. Īpašuma tiesības var ierobežot vienīgi saskaņā ar likumu. Īpašuma piespiedu atsavināšana sabiedrības vajadzībām pieļaujama tikai izņēmuma gadījumos uz atsevišķa likuma pamata pret taisnīgu atlīdzību.	Pamatlikums nesatur normas attiecībā uz cilvēka pamattiesībām uz visiem pieejamu telpu. 105. un 106. pantā ir netiešas norādes uz sabiedrības tiesībām teritoriju izmantošanā. Uz šajos pantos minēto konstitucionālo tiesību neievērošanu parasti atsaucas prasītāji Satversmes tiesā, apstrīdot teritorijas plānojumus un lokālplānojumus.
	115. Valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu.	
Civillikums. TREŠĀ DAĻA. Lietu tiesības		
3. Ūdeņu lietošanas tiesības aprobežojumi	1102. Pie publiskiem ūdeņiem pieder jūras piekrastes josla, kā arī šā panta pielikumā (I pielik.) uzskaitītie ezeri un upes. Visi pārējie ūdeņi ir privāti. 1104. Publiskie ūdeņi ir valsts īpašums, ciktāl uz tiem nepastāv īpašuma tiesības privātai personai. ... 1110. Publiskās upēs katram brīvi atļauta ūdens ikdienišķa lietošana, ciktāl ar to nekaitē sabiedrībai un neaizskar zemes īpašnieka tiesības.	Vienīgā teritoriju kategorija, kura Civillikumā noteikta kā publiska ārtelpa, ir publiskie ūdeņi (Rīgas centrālajā daļā – Daugava).
Zvejniecības likums		
1. pants. Likumā lietotie termini	6) tauvas josla — sauszemes josla gar ūdeņu krastu, kas paredzēta ar zveju vai kuģošanu saistītām darbībām un kājāmgājējiem;	Viens no nedaudzajiem likumiem, kas nosaka visas sabiedrības, tiesības uzturēties privātā zemes īpašumā. Atsevišķas prasības ir arī Aizsargjoslu likumā, bet tās neattiecas uz Rīgas centrālo daļu.
9. pants. Tauvas josla	(6) Tauvas joslas bezmaksas lietošana bez iepriekšējas saskaņošanas ar zemes īpašnieku ir paredzēta: 1) kājāmgājējiem;	

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	2) zivju resursu un ūdeņu uzraudzībai un izpētei; 3) robežapsardzībai; 4) vides aizsardzības, ugunsdrošības un glābšanas pasākumu veikšanai. (7) Pēc saskaņošanas ar zemes īpašnieku tauvas joslā ir atļauta: 1) laivu un kuģu piestāšana (izņemot zvejas uzraudzības dienesta laivas un kuģus, ja tie izmantoti, pildot dienesta pienākumus), to izkraušana un pagaidu uzglabāšana; 2) laivu un kuģu pārziemošana, būve un remonts; 3) zvejnieku apmetņu ierīkošana, atpūta, zvejas rīku žāvēšana un citas ar zveju saistītas darbības; 4) ūdenstūristu apmetņu ierīkošana.	
Likums "Par autoceļiem"		
6. pants. Maksa par autoceļu lietošanu	(1) Valsts autoceļi un pašvaldību autoceļi un ielas lietojamas bez maksas, ja likumā nav noteikts citādi.	Netieši nosaka prasības, kas nodrošina brīvu transporta infrastruktūras lietošanu.
Teritorijas attīstības plānošanas likums		
1.pants. Likumā lietotie termini	4) publiskā infrastruktūra — tautsaimniecības teritoriālās struktūras sastāvdaļa, ko veido tehniskā (transporta, sakaru, enerģētikas, ūdensapgādes un vides objekti) un sociālā (izglītības, zinātnes, veselības un sociālās aprūpes, valsts pārvaldes, sabiedrisko pakalpojumu, kultūras un rekreācijas objekti) infrastruktūra; 8) vietējās pašvaldības teritorijas plānojums — vietējās pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā funkcionālais zonējums, publiskā infrastruktūra, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kā arī citi teritorijas izmantošanas nosacījumi un kuru izstrādā administratīvajai teritorijai vai tās daļai;	Likums nesatur tiešas norādes attiecībā uz plānojumos nodrošināmām sabiedrības tiesībām uz publisko ārtelpu. Tā tieši nav atspoguļota arī jēdzienos; netiešā veidā var secināt, ka publiskā ārtelpa ir viena no publiskās infrastruktūras sastāvdaļām.
2.pants. Likuma mērķis	Šā likuma mērķis ir panākt, ka teritorijas attīstība tiek plānota tā, lai varētu paaugstināt dzīves vides kvalitāti, ilgtspējīgi, efektīvi un racionāli izmantot teritoriju un citus resursus, kā arī mērķtiecīgi un līdzsvaroti attīstīt ekonomiku.	

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumi Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi"		
1. Noteikumi nosaka:	1.1. vispārīgās prasības vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanai, teritorijas izmantošanai un apbūvei	
2. Prasības visu teritoriju plānošanai un izmantošanai	7. Plānojot jaunu apbūvi teritorijās, kurās nav izbūvēta vai izplānota publiskā infrastruktūra, līdz 20 % plānojamās teritorijas paredz publiskiem mērķiem publiskās ārtelpas, ielu, ceļu, laukumu, kā arī inženiertehniskās apgādes objektu ierīkošanai. Izglītības, veselības un sociālās aprūpes, kultūras iestāžu izvietošanai var paredzēt lielāku teritorijas daļu, ja ir saņemts attiecīgās teritorijas zemes īpašnieka saskaņojums.	Vienīgie noteikumi, kas nosaka prasību (nevis tikai iespēju) paredzēt teritorijas, kas pieejamas visai sabiedrībai. Noteikumos ir skaidrots arī publiskās ārtelpas jēdziens. Ierobežotas īstenošanas iespējas, ņemot vērā citu, tostarp augstākā līmeņa normatīvo aktu nosacījumus. Uz Rīgu attiecas daļēji – jāņem vērā, ka skatītas vienīgi teritorijas, kur nav izveidota publiskā infrastruktūra.

3. Pienākumi un tiesības publiskās ārtelpas veidošanā un nodrošināšanā

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
Likums "Par pašvaldībām"		
15. pants. Pašvaldībām ir šādas autonomās funkcijas:	2) gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (ielu, ceļu un laukumu būvniecība, rekonstruēšana un uzturēšana; ielu, laukumu un citu publiskai lietošanai paredzēto teritoriju apgaismošana; parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana; atkritumu savākšanas un izvešanas kontrole; pretplūdu pasākumi; kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošana un uzturēšana); 3) noteikt kārtību, kādā izmantojami publiskā lietošanā esošie meži un ūdeņi, ja likumos nav noteikts citādi;	Vairums pienākumu un tiesību saistībā ar publiskā ārtelpas veidošanu un uzturēšanu ir deleģētas pašvaldībām.

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	<p>5) rūpēties par kultūru un sekmēt tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanu un tautas jaunrades attīstību (organizatoriska un finansiāla palīdzība kultūras iestādēm un pasākumiem, atbalsts kultūras pieminekļu saglabāšanai u.c.);</p> <p>6) nodrošināt veselības aprūpes pieejamību, kā arī veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu;</p> <p>13) saskaņā ar attiecīgās pašvaldības teritorijas plānojumu noteikt zemes izmantošanas un apbūves kārtību;</p> <p>14) nodrošināt savas administratīvās teritorijas būvniecības procesa tiesiskumu;</p>	
<p>17.2 pants. Galvaspilsēta Rīga papildus šā likuma 15.pantā noteiktajām funkcijām pastāvīgi veic šādas valsts un pašvaldības dalītas atbildības galvaspilsētas funkcijas:</p>	<p>3) piedalās valsts un starptautiskas nozīmes vēstures objektu, nacionālās nozīmes kultūrvēsturisko objektu, kā arī kultūras infrastruktūras uzturēšanā un attīstīšanā;</p> <p>4) piedalās valsts nozīmes sakaru sistēmu un transporta infrastruktūras uzturēšanā un attīstīšanā.</p>	<p>Dažas Rīgai noteiktās papildus autonomās funkcijas saistās ar publiskās ārtelpas attīstību. Rīgas vēsturiskajā centrā tās attiecas uz kultūras mantojuma saglabāšanu. Tās varētu saistīt arī ar dzelzceļa stacijas un starptautiskās autoostas ārtelpas attīstību.</p>
Teritorijas attīstības plānošanas likums		
<p>31.pants. Detālplānojuma īstenošanas kārtība</p>	<p>(1) Detālplānojumu īsteno saskaņā ar administratīvo līgumu, kas noslēgts starp vietējo pašvaldību un detālplānojuma izstrādes īstenotāju.</p> <p>(2) Līgumā, ievērojot Administratīvā procesa likuma noteikumus, iekļauj dažādus nosacījumus, termiņus un atcelšanas atrunas, kā arī prasības attiecībā uz objektu</p>	<p>Likums dod iespējas pašvaldībai noteikt pienākumus fiziskām un juridiskām personām, kas ierosinājušas un izstrādājušas detālplānojumus. Līgums var saturēt arī nosacījumus publiskās ārtelpas</p>

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	būvdarbu	nodrošināšanā.
Sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas likums		
1.pants.	Likuma mērķis ir noteikt caurskatāmu, efektīvu un taisnīgu kārtību, kādā nekustamais īpašums atsavināms sabiedrības vajadzībām.	Likums dod iespējas pašvaldībai atsavināt zemi pat piespiedu kārtā, bet tai pat laikā visu līmeņu normatīvie akti, sākot no Satversmes, pietiekami stingri nosaka privātā īpašuma īpašnieku tiesības. Prakse liecina, ka pašvaldībām parasti ir ierobežotas iespējas realizēt vērīenīgus publiskās ārtelpas attīstības pasākumus citu personu īpašumos.
2.pants.	Nekustamo īpašumu atsavina valsts aizsardzības, vides aizsardzības, veselības aizsardzības vai sociālās nodrošināšanas vajadzībām, sabiedrībai nepieciešamu kultūras, izglītības un sporta objektu, inženierbūvju un inženierkomunikāciju būvniecībai vai transporta infrastruktūras attīstībai, kā arī citu sabiedrības vajadzību nodrošināšanai, ja šis mērķis nav sasniedzams ar citiem līdzekļiem.	
5.pants.	Nekustamā īpašuma piespiedu atsavināšana sabiedrības vajadzībām pieļaujama izņēmuma gadījumos vienīgi pret taisnīgu atlīdzību un tikai uz atsevišķa likuma pamata, ievērojot šajā likumā paredzētos nosacījumus.	

4.Prasības publiskās ārtelpas plānošanai

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
Teritorijas attīstības plānošanas likums		
	4) publiskā infrastruktūra — tautsaimniecības teritoriālās struktūras sastāvdaļa, ko veido tehniskā (transporta, sakaru, enerģētikas, ūdensapgādes un vides objekti) un sociālā (izglītības, zinātnes, veselības un sociālās aprūpes, valsts pārvaldes, sabiedrisko	Var secināt, ka publiskā ārtelpa ir daļa no tehniskās un sociālās infrastruktūras (transporta, rekreācijas objekti .Publiskā

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	pakalpojumu, kultūras un rekreācijas objekti) infrastruktūra;	ārtelpa nav uzsvēta un fiksēta kā konkrēts, vienots plānošanas objekts.
Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumi Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi"		
2. Noteikumos lietoti šādi termini	<p>2.4. apstādījumi – iekoptas un mākslīgi apaudzētas dabas teritorijas (piemēram, parki, dārzi, skvēri, alejas, koku rindas, ielu un ceļu stādījumi);</p> <p>2.5. ārtelpas elementi – objekti, kas izvietoti ārpus ēkām, paredzēti labiekārtojumam un teritorijas funkciju uzlabošanai (piemēram, skulptūras, strūklakas, apgaismojuma laternas, nožogojumi, rotaļu laukumi, reklāmas un informācijas zīmes);</p> <p>2.8. gājēju iela – ielas posms vai iela, kas prioritāri paredzēta un labiekārtota gājēju satiksmei un kurā ierobežota vai slēgta transporta kustība;</p> <p>2.15. krastmala – teritorija ūdensobjektu krastā un tā tuvumā, kurā nodrošināta publiska piekļuve un publiskas funkcijas;</p> <p>2.16. kvartāls – pilsētas vai ciema teritorija, ko pa perimetru norobežo ielas, zemes vienību robežas, meži, ūdeņi vai, ja nav izveidojusies ielu struktūra, kādi citi dabiski šķēršļi;</p> <p>2.17. laukums – teritorija, ko izmanto sabiedriskiem nolūkiem, tai skaitā publiskiem pasākumiem, un kur var būt ierobežota transporta satiksme;</p> <p>2.21. publiskā ārtelpa – sabiedrībai pieejamas teritorijas un telpa, ko veido ielas, bulvāri, laukumi, parki, dārzi, skvēri, pagalmi, krastmalas, pasāžas, promenādes un citas vietas, kas nodotas publiskai lietošanai neatkarīgi no to īpašuma piederības;</p>	<p>Noteikumi nosaka vispārīgās prasības vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanai, teritorijas izmantošanai un apbūvei; teritorijas izmantošanas veidu klasifikāciju.</p> <p>Noteikumos definēta publiskā ārtelpa kā vienots jēdziens un ietvertas arī atsevišķu elementu definīcijas. skaidroti arī. Tomēr noteikumu tekstā ir nekonsekvences – iekšējās neatbilstības. Piemēram, noteikumu 3.pielikumā – teritorijas izmantošanas veidu klasifikācijā publiskā ārtelpa noteikta kā konkrēta teritorijas izmantošanas veidu grupa, bet tās jēdziens sašaurināts. Ielas ietvertas tehniskās apbūves un teritorijas izmantošanas grupā.</p>

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	<p>2.22. publiskiem mērķiem paredzēta teritorija – teritorija, kas nepieciešama publisko objektu – izglītības, veselības, sociālās aprūpes un kultūras iestāžu – izvietojumam, kā arī publiskās ārtelpas, kas paredzētas, piemēram, ielu, ceļu un laukumu izveidošanai;</p> <p>2.24. transporta infrastruktūra – būvju komplekss, kas ietver visu veidu transportam nepieciešamos objektus un to teritorijas – ielas, ceļus, tuneļus, viaduktus, satiksmes pārvadus, dzelzceļus ar dzelzceļa stacijām, jūras un upju ostas, lidostas, kanālus – kā arī citus to izmantošanai un uzturēšanai nepieciešamos objektus un sastāvdaļas;</p> <p>2.26. vides pieejamība – iespēja jebkuram cilvēkam neatkarīgi no vecuma un fiziskām spējām brīvi un patstāvīgi piekļūt un pārvietoties vidē atbilstoši būves vai telpas funkcijai.</p>	

5. Plānojumu saturs

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
Ministru kabineta 2014.gada 14.oktobra noteikumi Nr.628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”		
3.3. Teritorijas plānojuma saturs	28. Teritorijas plānojumā ietilpst: 28.1. paskaidrojuma raksts; 28.2. grafiskā daļa; 28.3. teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi.	Saturs noteikts ļoti vispārīgi. Konkrētam plānojumam publiskās ārtelpas sadaļas saturu jāizstrādā īpaši, individuāli plānojuma izstrādes darba uzdevuma sastāvā. Jāņem vērā, ka atbilstoši šiem noteikumiem kā saistošo daļu apstiprina teritorijas izmantošanas un apbūves
	31. Grafiskajā daļā atbilstoši mēroga noteiktībai: 31.1. nosaka: 31.1.1. funkcionālo zonējumu;	

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	31.1.2. teritorijas ar īpašiem noteikumiem; 31.1.3. pašvaldības kompetencē esošās apgrūtinātās teritorijas; 31.1.4. ciemu robežas; 31.2. attēlo: 31.2.1. republikas pilsētu, novadu, novada pilsētu un novada pagastu robežas; 31.2.2. publiskās infrastruktūras objektus, izņemot sociālās infrastruktūras objektus; 31.2.3. nacionālas nozīmes derīgo izrakteņu atradņu teritorijas; 31.2.4. teritorijas un objektus, kuriem noteikts nacionālo interešu objekta statuss; 31.2.5. apgrūtinātās teritorijas un objektus, kuriem nosaka aizsargjoslas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par apgrūtinātajām teritorijām; 31.2.6. ja nepieciešams, citas teritorijas un objektus.	noteikumus un grafisko daļu – funkcionālo zonējumu, teritorijas ar īpašiem noteikumiem un aizsargjoslas, kas noteiktas pašvaldības kompetencē esošajām apgrūtinātajām teritorijām un objektiem. Ja nepieciešams citas grafiskās daļas noteikt kā saistošas, jāatrisina šī formālā problēma (piemēram, papildinot TIAN ar grafiskiem pielikumiem).
	32. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos nosaka: 32.1. prasības teritorijas izmantošanai katrā funkcionālajā zonā un apakšzonā; 32.2. apbūves parametrus katrā funkcionālajā zonā un apakšzonā; 32.3. nosacījumus detālplānojumu un to lokālplānojumu izstrādei, ar kuriem tiek grozīts pašvaldības teritorijas plānojums; 32.4. citas prasības, aprobežojumus un nosacījumus, ņemot vērā teritorijas īpatnības un specifiku.	
3.4. Lokālplānojuma saturs	34. Lokālplānojumā ietilpst: 34.1. paskaidrojuma raksts; 34.2. grafiskā daļa; 34.3. teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi.	
	36. Lokālplānojuma grafiskajā daļā: 36.1. detalizē teritorijas plānojumā noteikto funkcionālo zonējumu un tajā atļautos izmantošanas veidus vai nosaka funkcionālo zonējumu un izmantošanas veidus; 36.2. precizē teritorijas plānojuma funkcionālā zonējuma robežas, ja tās mēroga noteiktības dēļ teritorijas plānojumā nav noteiktas precīzi; 36.3. attēlo republikas pilsētas, novada pilsētu, novada pagastu un ciemu robežas, ja	Lokālplānojuma līmenis ir tas, kurā precizē ielu teritorijas, nosakot sarkanās līnijas.

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	<p>tās skar lokālpārvaldības teritoriju;</p> <p>36.4. nosaka vai precizē robežas teritorijām ar īpašiem noteikumiem;</p> <p>36.5. nosaka vai precizē transporta infrastruktūras risinājumus;</p> <p>36.6. nosaka vai precizē galvenos inženiertīklu apgādes, meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju risinājumus;</p> <p>36.7. ja nepieciešams, precizē pašvaldības kompetencē esošās apgrūtinātās teritorijas un tās pārziņā esošos objektus, kuriem nosaka aizsargjoslas;</p> <p>36.8. attēlo apgrūtinātās teritorijas un objektus, kuriem aizsargjoslas nosaka saskaņā ar normatīvajiem aktiem par apgrūtinātajām teritorijām.</p>	
	<p>37. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos nosaka:</p> <p>37.1. prasības teritorijas izmantošanai katrā funkcionālajā zonā un apakšzonā;</p> <p>37.2. apbūves parametrus katrā funkcionālajā zonā un apakšzonā;</p> <p>37.3. nosacījumus detālpārvaldības izstrādei, ja nepieciešams;</p> <p>37.4. citas prasības, aprobežojumus un nosacījumus atkarībā no katras plānojamās teritorijas īpatnības un specifikas.</p>	
3.5. Detālpārvaldības saturis	<p>44. Detālpārvaldījumā ietilpst:</p> <p>44.1. paskaidrojuma raksts;</p> <p>44.2. grafiskā daļa;</p> <p>44.3. teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumi;</p> <p>44.4. būvniecības ieceres dokumentācija, ja detālpārvaldības izstrāde apvienota ar būvprojektēšanu;</p> <p>44.5. administratīvais līgums par detālpārvaldības īstenošanu, izņemot gadījumu, ja detālpārvaldības izstrādā pašvaldība.</p>	<p>Detālpārvaldības mērogs un detalizācija tuvojas būvprojektam. Šajā plānošanas līmenī iespējams noteikt prasības privāto zemesgabalu attīstībai, tostarp, detālpārvaldības īstenošanas kārtībā. Problēma – detālpārvaldības liela izstrādā vienam īpašumam, sarežģīti izveidot savstarpēji saistītus risinājumus (publiskās telpas sistēma, labiekārtojums, u.tml.).</p>
	<p>46. Grafiskajā daļā:</p> <p>46.1. nosaka vai precizē:</p> <p>46.1.1. katras zemes vienības funkcionālo zonu vai apakšzonu;</p>	

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	<p>46.1.2. pašvaldības kompetencē esošās apgrūtinātās teritorijas;</p> <p>46.2. attēlo:</p> <p>46.2.1. esošās un projektētās zemes vienības un zemes vienības daļu robežas, piekļūšanas iespējas katrai zemes vienībai, ievērojot zemes ierīcību regulējošo normatīvo aktu prasības;</p> <p>46.2.2. zemes vienību kadastra apzīmējumus atbilstoši Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datiem;</p> <p>46.2.3. plānotās apbūves, satiksmes infrastruktūras un inženierkomunikāciju izvietojuma shēmu;</p> <p>46.2.4. shematiskus ielu un ceļu profilus;</p> <p>46.2.5. publiskās ārtelpas teritorijas un piekļuvi tām;</p> <p>46.2.6. apgrūtinātās teritorijas un objektus, kuriem nosaka aizsargjoslas, saskaņā ar normatīvajiem aktiem par apgrūtinātajām teritorijām;</p> <p>46.2.7. adresācijas priekšlikumus;</p> <p>46.2.8. citu informāciju atbilstoši darba uzdevumam.</p>	
	<p>47. Detālplānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumos ietver:</p> <p>47.1. detalizētus teritorijas izmantošanas nosacījumus (konkrētus izmantošanas veidus) un apbūves parametrus;</p> <p>47.2. vides pieejamības nosacījumus;</p> <p>47.3. labiekārtojuma nosacījumus;</p> <p>47.4. prasības inženiertehniskajam nodrošinājumam;</p> <p>47.5. ja nepieciešams, prasības arhitektoniskiem risinājumiem, ievērojot ainavu izvērtējumu un citas prasības atbilstoši darba uzdevumam.</p>	
	<p>48. Ja detālplānojums tiek izstrādāts kāda plānošanas uzdevuma risināšanai, nevis attīstības priekšlikumam, detālplānojuma grafiskās daļas un teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumu saturu nosaka darba uzdevumā.</p>	<p>Atbilstoši MK noteikumiem, detālplānojumu var izstrādāt arī specifisku plānošanas uzdevumu risināšanai, tostarp, publiskās ārtelpas sistēmas veidošanai noteiktā teritorijā.</p>

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumi Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi"		
4. Funkcionālā zonējuma noteikšana 4.1. Funkcionālo zonu iedalījums un noteikšana	15. Teritorijas plānojumos, lokālplānojumos vai detālplānojumos nosaka funkcionālās zonas, lai parādītu un nodalītu dažādu teritoriju atšķirīgās funkcijas un pazīmes, kā arī noteiktu atļautos izmantošanas veidus.	Noteikumos ietverts funkcionālo zonu saraksts un tajās atļautās izmantošanas. Pakārtotās zonas plānojamas noteikumu ietvarā. Visās funkcionālajās zonās kā atļautā izmantošana (galvenā izmantošana vai papildizmantošana) ir noteikta publiskā ārtelpa (ar vai bez labiekārtojuma), izņemot Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R), Transporta infrastruktūras teritorijas (TR) un Tehniskās apbūves teritorijas (TA). Savukārt Ūdeņu teritorijā (Ū) atļauta ūdens telpas publiskā izmantošana (58.3.p.).
4.8. Transporta infrastruktūras teritorija (TR)	42. Transporta infrastruktūras teritorija (TR) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu visu veidu transportlīdzekļu un gājēju satiksmei nepieciešamo infrastruktūru, kā arī lai nodrošinātu lidostu un ostu uzņēmumu darbību un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju un inženiertehnisko apgādi.	Specifiski publiskajai ārtelpai (publiski izmantojamām teritorijām) noteikta zona
4.10. Dabas un apstādījumu teritorija (DA)	48. Dabas un apstādījumu teritorija (DA) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu rekreācijas, sporta, tūrisma, kvalitatīvas dabas un kultūrvides un līdzīgu funkciju īstenošanu dabas vai daļēji pārveidotās dabas teritorijās, ietverot ar attiecīgo funkciju saistītās ēkas un inženierbūves.	Specifiski publiskajai ārtelpai (publiski izmantojamām teritorijām) noteikta zona. Noteikumos ietverts arī atļautās apbūves klāsts.
	49. Dabas un apstādījumu teritorijas galvenie izmantošanas veidi ir: 49.1. publiskā ārtelpa (ar vai bez labiekārtojuma);	

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	49.2. mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās. 50. Dabas un apstādījumu teritorijā var noteikt šādus papildizmantošanas veidus: 50.1. publiskā apbūve un teritorijas izmantošana: 50.1.1. tirdzniecības un pakalpojumu objektu apbūve; 50.1.2. kultūras iestāžu apbūve; 50.1.3. sporta būvju apbūve; 50.1.4. tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve; 50.2. dārza māju apbūve.	

6. Prasības plānojumu risinājumiem publiskās ārtelpas veidošanā

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumi Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi"		
2. Prasības visu teritoriju plānošanai un izmantošanai	3. Plānojot teritoriju un veidojot vidi, ievēro līdzvērtīgu iespēju principu, kas paredz iespēju visiem sabiedrības locekļiem pilnvērtīgi piedalīties sabiedrības dzīvē, nodrošinot līdzvērtīgu pieejamību transporta infrastruktūrai, ārtelpai, mājokļiem, mācību un ārstniecības iestādēm, darba vietām, kultūras, sporta, atpūtas un citiem objektiem, kā arī informācijas, sakaru, elektroniskajiem un citiem pakalpojumiem.	Vispārīgs un princips, labāk iederas likumā. Problemātiski īstenojams jebkurā situācijā.
	4. Vides un publiskās infrastruktūras plānošanā, arhitektūras projektu izstrādē un ieviešanā izmanto universālā dizaina risinājumus, lai nodrošinātu pieejamu vidi ar vienlīdzīgām līdzdarbības iespējām visiem sabiedrības locekļiem.	Viena no nedaudzajām prasībām, kas attiecas uz principiem tehnisko risinājumu izstrādē – publiskās telpas kvalitāti.
	5. Ja pašvaldības teritorijas plānojumā nav noteikts citādi, lai nodrošinātu esošo un plānoto objektu funkcijas, atļauta šāda izmantošana: 5.1. esošo ielu un ceļu rekonstrukcija, AIV, AV un AVI kategorijas ceļu un C, D un E kategorijas ielu izbūve;	Rīgas vēsturiskā centra plānojumā jāvērs uzmanība 5.2. punktam, jo jāpamato nepieciešamie ierobežojumi

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	5.2. objektam nepieciešamo transportlīdzekļu stāvvietu izbūve; 5.3. apstādījumu izveide un teritorijas labiekārtojums; 5.4. inženierkomunikāciju tīklu un objektu izbūve; 5.5. erozijas risku ierobežošanas, pretplūdu aizsardzības būvju un meliorācijas sistēmu izbūve.	transportlīdzekļu novietņu nodrošinājumā.
	7. Plānojot jaunu apbūvi teritorijās, kurās nav izbūvēta vai izplānota publiskā infrastruktūra, līdz 20% plānojamās teritorijas paredz publiskiem mērķiem publiskās ārtelpas, ielu, ceļu, laukumu, kā arī inženiertehniskās apgādes objektu ierīkošanai. Izglītības, veselības un sociālās aprūpes, kultūras iestāžu izvietojumam var paredzēt lielāku teritorijas daļu, ja ir saņemts attiecīgās teritorijas zemes īpašnieka saskaņojums.	Jāvērš uzmanība uz noteikto ierobežojumu līdz 20%. Atskatoties noteikumu tapšanas vēsturē, skaidrs, ka norma paredzēta privāto īpašumu plānošanai, turklāt' detālpilnojumā līmenī, bet formulējums uz to nenorāda. Prognozējams, ka plānojuma teritoriju bilancē publiskiem mērķiem vajadzīgo teritoriju īpatsvars pārsniegs 20%.
<i>Prasības dažādu teritoriju plānošanai un izmantošanai (vairākas nodaļas)</i>	<i>Prasības noteiktas nodaļās¹:</i> 3. Jaunu zemes vienību veidošana un robežu pārkārtošana 5.4. Prasības ūdeņu teritoriju plānošanai un izmantošanai 6. Transporta infrastruktūras plānošana 6.1. Vispārīgās prasības transporta tīkla plānošanai 6.2. Ielu un ceļu iedalījums 6.3. Ielu sarkanās līnijas 6.4. Ielu un autoceļu pievienojumi (pieslēgumi) 6.5. Ietves un gājēju celiņi	Noteikumos risināti atsevišķi ar publiskās ārtelpas plānošanu un nodrošināšanu saistīti jautājumi. Daļa pārceļta no pašvaldību plānojumos (TIAN) biežāk ietvertajiem nosacījumiem. Tas nozīmē, ka turpmāk TIAN nesatur šādus nosacījumus, bet tie jāievēro

¹ Skatīt 1.pielikumu.

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	6.6. Gājēju pārejas un tuneļi 6.7. Sabiedriskā transporta pieturvietas 6.8. Veloceliņi 7.6. Redzamības brīvlauki 8.4. Lietusūdeņu savākšanas sistēmas 9. Publiskās ārtelpas plānošana 9.1. Teritorijas labiekārtojums un ārtelpas elementi 9.2. Pasažieru kuģu, jahtu, laivu piestātnes un peldbūves izvietošana 9.3. Publiskas atpūtas vietas 9.4. Grāvji, ūdensnotekas un mākslīgās ūdenskrātuves 195 9.5. Reljefa un augsnes virskārtas aizsardzība	plānojumu grafiskajos risinājumos un zemes izmantošanā kopumā. Noteikumi nepatver visus ar konkrēto publiskās ārtelpas veidu saistītos tehniskos jautājumus. Vispārīgas prasības, gandrīz nav skatītas specifiskas situācijas (vēsturisko centru apbūve, u.tml.).
	3. Jaunu zemes vienību veidošana un robežu pārkārtošana 13. Veidojot jaunas zemes vienības, nodrošina iespējas piekļūt tām no ceļa vai ielas. 14. Apvienojot vai sadalot zemes vienības, nedrīkst slēgt esošos pašvaldības ceļus, ielas, laukumus, piebrauktuves, izņemot gadījumus, ja tiek izstrādāts līdzvērtīgs alternatīvs risinājums.	
	5.4. Prasības ūdeņu teritoriju plānošanai un izmantošanai 71. Teritorijas plānojumā atbilstoši mēroga noteiktībai paredz piekļuves iespējas publiskajiem ūdeņiem. Lokālplānojumos un detālplānojumos nosaka to izvietojumu un risinājumu	
	6. Transporta infrastruktūras plānošana 6.1. Vispārīgās prasības transporta tīkla plānošanai	
	76. Teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā ietver transporta attīstības vispārīgu plānu. 77. Detalizētu transporta attīstības plānu var izstrādāt kā tematisko plānojumu visai pašvaldības teritorijai vai, ja nepieciešams, atsevišķām pilsētām un ciemiem.	

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	<p>78. Detalizētā transporta attīstības plānā izvērtē transporta veidus un galvenos transporta infrastruktūras elementus, ņemot vērā objektus, kas būtiski ietekmē pašvaldības transporta infrastruktūru (piemēram, ceļus, dzelzceļus, dzelzceļa stacijas, autoostas un transporta mezglus, satiksmes pārvadus, ostas, lidostas, kā arī robežšķērsošanas vietas un muitas kontroles punktus), un norāda:</p> <p>78.1. esošos un plānotos ceļus vai ielas;</p> <p>78.5. velotransporta un gājēju kustības organizācijas shēmu, tai skaitā gājēju ielas, ielas ar prioritāti gājējiem un velotransportam.</p> <p>79. Ja tiek plānoti objekti, kuru darbības dēļ var pieaugt satiksmes intensitāte un traucējumi citiem satiksmes dalībniekiem, kā arī rasties papildu noslodze un cita negatīva ietekme transporta infrastruktūrai, izstrādā transporta plūsmas shēmu, ko iekļauj lokālpilnvarojuma, detālpilnvarojuma vai būvprojekta sastāvā.</p> <p>83. Jaunveidojamās ielas, autoceļus, dzelzceļu un laukumus izdala kā atsevišķas zemes vienības. Ielu teritoriju nosaka starp sarkanajām līnijām atbilstoši katras ielas kategorijai, bet autoceļu un dzelzceļa teritoriju – starp nodalījuma joslām.</p>	
	<p>6.2. Ielu un ceļu iedalījums</p> <p>85. Pilsētas vai ciema ielu tīklu veido kā vienotu, dažādu kategoriju ielu hierarhiski sakārtotu sistēmu, ievērojot šajos noteikumos paredzēto dalījumu.</p> <p>86. Ielas un ceļus pēc to funkcijām un nozīmes iedala kategorijās atbilstoši šo noteikumu 2.pielikumam. Papildus nodala:</p> <p>86.1. gājēju ielas un celiņus, kas nodrošina gājēju satiksmi ar darba, mācību un atpūtas vietām, publiskajām un apkalpes iestādēm, sabiedriskā transporta pieturām;</p> <p>86.2. velociņus, kas nodrošina velosatiksmi ar darba, mācību un atpūtas vietām, publiskajām un apkalpes iestādēm, sabiedriskā transporta pieturām.</p> <p>87. Ielu tehniskos parametrus nosaka atkarībā no ielas kategorijas, ņemot vērā konkrētās apdzīvotās vietas telpiskās struktūras īpatnības (piemēram, šauras maģistrālās ielas vēsturisko centru apbūvē vai plašas ielu sarkanās līnijas perifērijas teritorijās).</p>	

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	<p>6.3. Ielu sarkanās līnijas</p> <p>88. Teritorijas plānojuma apbūves noteikumos, lokālpāņojumos un detālpāņojumos nosaka ielu platumu starp sarkanajām līnijām.</p> <p>89. Ielu sarkanās līnijas nosaka atbilstoši katras ielas kategorijai. Vienai ielai tās dažādos posmos var būt arī dažādas kategorijas ar atšķirīgu sarkano līniju platumu.</p> <p>90. Esošajām ielām sarkano līniju platumu nosaka teritorijas plānojuma apbūves noteikumos un grafiski attēlo lokālpāņojumā un detālpāņojumā atkarībā no izvēlēta mēroga noteiktības.</p> <p>91. Teritorijas plānojuma apbūves noteikumos nosaka plānoto ielu kategorijas un tām atbilstošo sarkano līniju platumu.</p>	
	<p>6.4. Ielu un autoceļu pievienojumi (pieslēgumi)</p> <p>92. Vietējo ielu tīklu plāno tā, lai tas iekļautos pilsētas vai ciema kopējā ielu un ceļu tīklā un nodrošinātu optimālas piekļūšanas iespējas katrai esošai un plānotai zemes vienībai.</p> <p>97. Veicot ielu rekonstrukciju esošās apbūves teritorijās un pilsētu vēsturiskajos centros, brauktuviņu noapaļojumu rādiusu minimālos lielumus var samazināt atbilstoši esošajai situācijai</p>	
	<p>6.5. Ietves un gājēju celiņi</p> <p>98. Projektējot un izbūvējot ietves, ievēro vides pieejamības prasības.</p> <p>99. Ietves un gājēju ceļus plāno iespējami attālināti no ielu un autoceļu brauktuviēm, lai pasargātu gājējus no transportlīdzekļu radītā piesārņojuma (piemēram, trokšņa, gaisa vibrācijas, dubļiem un aerosoliem).</p> <p>100. Ietves platumu nosaka tā, lai, izvietojot uz ietves citas konstrukcijas (piemēram, pieturas, stabus, reklāmas), gājēju kustībai pieejamā daļa nebūtu mazāka par 1,2 m.</p> <p>101. Projektējot gājēju ielas pilsētu vēsturiskajos centros, ietves var paredzēt vienā līmenī ar brauktuvi, iezīmējot robežu ar atšķirīgas faktūras un krāsojuma ieseguma materiāliem, ciktāl tas nav pretrunā ar kultūras pieminekļu aizsardzības prasībām.</p> <p>102. Gājēju celiņi atbilst šādām vides pieejamības prasībām:</p> <p>102.1. gājēju celiņa platums – ne mazāks par 1,2 m, tā iesegums – no cieta un jebkuros</p>	

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	<p>laikapstākļos neslīdoša materiāla;</p> <p>102.2. gājēju celiņa robeža ir skaidri saskatāma un sataustāma, pielietojot marķējumu, atšķirīgas krāsas vai reljefa iesegumu.</p>	
	<p>6.6. Gājēju pārejas un tuneļi</p> <p>103. Gājēju pāreju izvietojumu plāno atbilstoši gājēju satiksmes plūsmai.</p> <p>104. Gājēju pārejām, kā arī ielu un autoceļu krustojumiem jābūt pārredzamiem, ievērojot redzamības brīvlaukus.</p> <p>105. Gājēju pārejas projektē, ievērojot attiecīgo normatīvo aktu prasības satiksmes jomā un paredzot:</p> <p>105.1. racionālu uzbrauktuvju izvietojumu pie ielu krustojumiem;</p> <p>105.2. bīstamās vietās atšķirīgus ieseguma materiālus, kas uztverami arī cilvēkiem ar redzes traucējumiem;</p> <p>105.3. luksoforu aprīkojumu ar brīdinošiem skaņas signāliem;</p> <p>105.4. kontrastējošas krāsas marķējumu;</p> <p>105.5. gājēju pāreju apgaismojumu.</p> <p>106. Jaunus gājēju tuneļus ierīko gadījumos, ja nav iespējami citi risinājumi.</p> <p>107. Gājēju tuneļos nodrošina šādu vides pieejamības un drošības prasību ievērošanu:</p> <p>107.1. gājēju tuneļu uzbrauktuvēm un kāpnēm jābūt aprīkotām ar margām;</p> <p>107.2. uzbrauktuves platumam jābūt ne mazākam par 1,3 m;</p> <p>107.3. virs tuneļu kāpnēm un uzbrauktuvēm veido pārsegumu. Ja pārseguma izveidošana nav iespējama, nodrošina lietusūdeņu novadīšanu un sniega savākšanu;</p> <p>107.4. tuneļu grīdai, kāpņu un uzbrauktuvju iesegumam jābūt no jebkuros laikapstākļos neslīdoša materiāla;</p> <p>107.5. bīstamās vietās izmanto kontrastējošas krāsas marķējumu, atšķirīgas krāsas un faktūras ieseguma materiālus, kas viegli uztverami arī cilvēkiem ar redzes traucējumiem</p>	
	<p>6.7. Sabiedriskā transporta pieturvietas</p> <p>108. Sabiedriskā transporta pieturvietas izvieto vietās, kur pievedceļi nodrošina optimālu</p>	

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	<p>pieturas sasniedzamību un ērtu pieejamību.</p> <p>109. Sabiedriskā transporta pieturvietas aprīkojums nedrīkst traucēt vai ierobežot gājēju satiksmi.</p> <p>6.8. Veloceliņi</p> <p>110. Paredzot jaunus veloceliņus (arī apvienotos gājēju un veloceliņus), to izvietojumu plāno pēc iespējas attālināti no ielu un autoceļu brauktuvēm, lai pasargātu velobraucējus un gājējus no transportlīdzekļu radītā piesārņojuma (piemēram, trokšņa, gaisa vibrācijas vai dubļiem) un nepasliktinātu ceļu satiksmes drošību.</p> <p>111. Plānojot ielu un autoceļu brauktuvju malās atsevišķas joslas velosatiksmi, tām paredz pietiekamu teritoriju, ievērojot drošības noteikumus un normatīvo aktu prasības satiksmes jomā.</p>	
	<p>7.6. Redzamības brīvlauki</p> <p>134. Lai nodrošinātu labu pārredzamību un satiksmes drošību, zemes vienībās pie ielu un ceļu krustojumiem ievēro redzamības brīvlaukus.</p> <p>135. Zemes vienības daļā, ko veido redzamības brīvlauki, aizliegts izvietot būves, tai skaitā žogus, paviljonus, kioskus, stendus, reklāmas objektus, kā arī ierīkot stādījumus, kas ir augstāki par 0,8 m. Šī prasība neattiecas uz esošo vēsturisko centru apbūves teritoriju un pilsētbūvniecības pieminekļiem</p>	
	<p>8.4. Lietusūdeņu savākšanas sistēmas</p> <p>164. Visās apbūves teritorijās nodrošina lietusūdeņu un sniega ūdeņu novadīšanu no ielām, ceļiem, laukumiem un apbūves gabaliem, paredzot ūdeņu savākšanas sistēmas.</p> <p>165. Vietās, kur lietusūdeņu savākšanas sistēmu nav iespējams pieslēgt pie esošajiem tīkliem, paredz lokālu risinājumu, nodrošinot lietusūdeņu novadīšanu speciāli veidotā sistēmā vai filtrējošā slānī.</p> <p>166. Aizliegts lietusūdeņus tieši ievadīt notekūdeņu savākšanas sistēmā. Pirms lietusūdeņu ievadīšanas vajējos virszemes objektos jāparedz to nostādīšanas sistēmas.</p> <p>167. Prasības lietusūdeņu novadīšanas risinājumiem no projektējamām ielām, ceļiem un laukumiem nosaka detālplānojumā vai paredz būvprojektā.</p>	

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	<p>9. Publiskās ārtelpas plānošana</p> <p>9.1. Teritorijas labiekārtojums un ārtelpas elementi</p> <p>172. Pilsētvidē publiskajā ārtelpā paredz pietiekamu soliņu un citu labiekārtojuma elementu skaitu, tai skaitā apgaismojumu. Pašvaldība teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā var paredzēt prasības teritorijas labiekārtojumam un ārtelpas elementiem.</p> <p>173. Telefona automātu, autostāvvietu kases automātu, bankomātu, reklāmas stabu un citu objektu izvietojums nedrīkst traucēt gājēju, bērnu ratiņu un riteņkrēslu lietotāju pārvietošanos. Brīvās ietves platums nevar būt mazāks par 1,2 m.</p> <p>174. Sezonas rakstura kafejnīcu, ielu tirdzniecības punktu un citu pakalpojumu objektu novietojums publiskajā ārtelpā nedrīkst traucēt gājēju, tai skaitā bērnu ratiņu un riteņkrēslu lietotāju, kustību, aizņemot visu gājēju kustībai paredzēto teritoriju, piemēram, ietvi, laukumu vai krastmalu. Šādos gadījumos brīvās ietves platums nevar būt mazāks par 1,2 m.</p>	
	<p>9.2. Pasažieru kuģu, jahtu, laivu piestātnes un peldbūves izvietošana</p> <p>175. Publiski pieejamas pasažieru kuģu, jahtu un laivu piestātnes norāda teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā un ierīko, ievērojot būvniecības, dabas aizsardzības un vides pieejamības jomu regulējošo normatīvo aktu prasības.</p> <p>176. Atbilstoši piestātnes kapacitātei paredz automašīnu stāvlaukumu ar pietiekamu stāvvietu skaitu.</p> <p>177. Jahtu un laivu piestātņu platformas un uzbrauktuves izbūvē, ievērojot šādas vides pieejamības un drošības prasības:</p> <p>177.1. aprīko ar margām un drošības apmalēm;</p> <p>177.2. izvēlas tādus izmērus, kas nodrošina pietiekamas manevrēšanas iespējas;</p> <p>177.3. pielieto neslīdošus ieseguma materiālus.</p> <p>178. Uzbrauktuvju slīpums nedrīkst pārsniegt 1:12 vai 8 %. Vietās, kur uzbrauktuves ir pakļautas laikapstākļiem, nodrošina lietusūdeņu novadīšanu.</p>	

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	<p>179. Plānojot peldbūvju izvietojumu, nodrošina brīvu piekļuvi publiskajiem ūdeņiem un paredz atbilstošu inženierinfrastruktūras nodrošinājumu.</p>	
	<p>9.3. Publiskas atpūtas vietas</p> <p>180. Publiskos objektus, tai skaitā publisko pasākumu vietas un atpūtas vietas dabā, nodrošina ar tualetēm, kas iekārtotas, ievērojot vides pieejamības prasības un paredzot vietu papildu tualetšu izvietošanai publisko pasākumu norišu laikā.</p> <p>181. Publisko masu pasākumu vietās un atpūtas vietās dabā paredz iespēju īslaicīgu lielas ietilpības autonomvietņu nodrošināšanai, ņemot vērā paredzamo apmeklētāju skaitu.</p> <p>182. Atpūtas vietas iekārto atbilstoši higiēnas un vides aizsardzības prasībām, paredzot atkritumu savākšanas vietas un vides pieejamības prasībām atbilstošas tualetes.</p> <p>183. Publiski pieejamas peldvietas ierīko, ievērojot prasības, kas noteiktas normatīvajos aktos par peldvietas izveidošanu un uzturēšanu, kā arī vides pieejamības prasības.</p> <p>184. Pie dabas takām un laipām ierīko vietas, kur apmeklētājiem iespējams samainīties.</p> <p>185. Dabas taku celiņi un laipas ir ar neslidenu virsmu. Ja tie veidoti no koka, to virsma ir speciāli apstrādāta (gropes vai abrazīvā materiāla joslas).</p> <p>186. Vietās, kur dabas takai ir bīstams slīpums, krauja vai nogāze vai tā tieši ved uz ūdensobjektu vai stāvu krauju, paredz drošas margas vai aizsargbarjeras ne mazāk kā 0,90 m augstumā.</p> <p>187. Mainoties dabas takas līmeņiem, uz takas veido nobrauktuvi ar garenslīpumu, ne lielāku par 1:20 vai 5 %. Pie dabas takām ierīko īslaicīgas atpūtas vietas 500 līdz 1000 m attālumā.</p>	
	<p>9.4. Grāvji, ūdensnotekas un mākslīgās ūdenskrātuves</p> <p>188. Ja tiek plānota meliorēto teritoriju apbūve, lokālpilnplānojumā, detālplānojumā vai būvprojektā paredz meliorācijas sistēmas rekonstrukciju vai pārkārtošanu. Meliorācijas sistēmas rekonstrukciju vai pārkārtošanu veic pirms teritorijas apbūves.</p> <p>189. Ierīkojot virszemes ūdeņu savākšanas sistēmas vai meliorācijas sistēmas tikai vienā īpašumā, grāvju augšmala nedrīkst atrasties tuvāk par 2 m no blakus esošās zemes vienības</p>	

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	<p>robežas. Šo attālumu var samazināt, ja ir saņemts blakus esošās zemes vienības īpašnieka saskaņojums.</p> <p>190. Būvējot jaunas ielas vai piebraucamos ceļus pāri ūdenstecei, jāparedz piemērota diametra caurteka vai tilts.</p> <p>191. Aizliegts aizbērt esošos novadgrāvjus un dabīgās ūdens noteces, pirms nav izbūvēta cita ūdeņu savākšanas un novadīšanas sistēma atbilstoši meliorācijas sistēmu pārkārtošanas projektam.</p> <p>192. Plānojot apbūvi lauku teritorijās, būves nevar izvietot tuvāk par 10 m no ūdensnotekas un novadgrāvja kroles (augšmalas) un tuvāk par 8 m no segtas ūdensnotekas ass, ja tās diametrs ir 300 mm un vairāk, izņemot gadījumus, ja attiecīgās būves ir saistītas ar meliorācijas sistēmām.</p> <p>193. Mākslīgās ūdenstilpes, kas ir lielākas par 0,1 ha, nevar ierīkot tuvāk par 10 m no blakus esošās zemes vienības robežas. Šo attālumu var samazināt, ja ir saņemts blakus esošās zemes vienības īpašnieka saskaņojums.</p> <p>194. Plānojot mākslīgas ūdenskrātuves izveidošanu, uzpludinot teritoriju, jāsaņem hidromelioratīvajā būvniecībā sertificēta eksperta atzinums par plānotā objekta ietekmi uz apkārtējiem zemes īpašumiem un attiecīgo zemesgabalu īpašnieku saskaņojums, kurus tas ietekmē.</p>	
	<p>9.5. Reljefa un augsnes virskārtas aizsardzība</p> <p>195. Veicot zemes līmeņa pazemināšanu vai paaugstināšanu vairāk nekā par 0,5 m, kā būvprojekta vai teritorijas labiekārtošanas projekta daļu izstrādā teritorijas vertikālo plānojumu. Nogāzes slīpuma sākums nevar atrasties tuvāk par 1 m no blakus esošās zemes vienības robežas, izņemot gadījumu, ja ir saņemts blakus esošās zemes vienības īpašnieka saskaņojums.</p> <p>196. Veicot būvniecību un teritorijas labiekārtošanu, saglabā augsnes virskārtu un pēc būvniecības darbu pabeigšanas to atjauno.</p>	
	2.pielikums Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumiem Nr.240. Ielu un ceļu kategorijas	Noteikumos definētas ielu un ceļu kategorijas un aprakstīta

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
		katras kategorijas galvenās funkcijas (savienojošā, piekļūšanas, uzturēšanās funkcija). Plānojot publiskās ārtelpas siatēmu, ir iespējas izvērtēt un pārskatīt ielu funkcijas (piemēram, blīvā apbūvē mazemināt ielas kategoriju) un tādejādi uzsvērt / mainīt ielas – publiskās ārtelpas plānošanas / veidošanas galvenos uzdevumus.

7. Publiskās ārtelpas ierīkošana un apsaimniekošana

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
Likums "Par autoceļiem"		
1. pants. Likuma uzdevumi	(2) Pilsētu ielas ir attiecīgo pašvaldību iestāžu pārziņā, un to uzturēšanas un lietošanas kārtību nosaka šīs iestādes. Šā likuma noteikumi nav attiecināmi uz ielām, ja šā likuma tekstā nav tieši noteikts citādi.	
Likums "Par pašvaldībām"		
15. pants. Pašvaldībām ir šādas autonomās funkcijas:	2) gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (ielu, ceļu un laukumu būvniecība, rekonstruēšana un uzturēšana; ielu, laukumu un citu publiskai lietošanai paredzēto teritoriju apgaismošana; parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana; atkritumu savākšanas un izvešanas kontrole; pretplūdu pasākumi; kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošana un uzturēšana).	Vairums pienākumu saistībā ar publiskā ārtelpas uzturēšanu ir deleģētas pašvaldībām.
Ministru kabineta 2012.gada 2.maija noteikumi Nr.309 "Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža"		

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	4. Attiecīgās zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam nepieciešama vietējās pašvaldības atļauja koku ciršanai ārpus meža, ja kokus cērt: 4.1. pilsētas un ciema teritorijā	
	22. Vietējās pašvaldības dome izdod saistošos noteikumus par koku ciršanu ārpus meža, nosakot koku ciršanas izvērtēšanas kārtību un publiskās apspriešanas procedūras kārtību, kā arī sabiedrībai nozīmīgus gadījumus, kad rīko publisko apspriešanu.	
Rīgas domes 2013.gada 15.janvāra saistošie noteikumi Nr.204 "Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības saistošie noteikumi"		
I. Vispārīgie jautājumi	1. Saistošie noteikumi nosaka apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības kārtību, ārpus meža augošu koku ciršanas izvērtēšanas kārtību, publiskās apspriešanas procedūras norises kārtību un zaudējumu atlīdzības par dabas daudzveidības samazināšanu (turpmāk – zaudējumu atlīdzība) aprēķināšanas un atlīdzināšanas kārtību Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā, kā arī administratīvo atbildību par saistošo noteikumu neievērošanu un izpildes kontroli. 2. Visi apstādījumi Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā uz valsts, pašvaldības un privātīpašumā esošās zemes ir aizsargājami pilsētas apstādījumi. Visiem kokiem pilsētā ir sabiedriska vērtība.	
II. Apstādījumu uzturēšana un aizsardzība	3. Apstādījumu uzturēšanu un aizsardzību Rīgas pilsētā pārrauga Rīgas pilsētas būvvalde (turpmāk – Būvvalde).	Noteikumos ietvertas galvenās prasības esošu apstādījumu uzturēšanai un saglabāšanai. Joma daļēji pārklājas ar TIAN.
	4. Par apstādījumu uzturēšanu un aizsardzību ir atbildīgs zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs.	
Rīgas domes 2015.gada 28.aprīļa saistošie noteikumi Nr.146 "Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošie noteikumi"		
II. Īpašuma un tam piegulošo teritoriju uzturēšana un kopšana	Atbilstoši noteikumiem, teritorijas apsaimnieko / kopj šādas personas: nekustamā īpašuma īpašnieks vai faktiskais valdītājs; būves īpašnieks; daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas pārvaldnieks; komercsabiedrības, kuras sniedz sabiedriskā transporta pakalpojumus; maksas autostāvvietu, kas atrodas ielu (kā publiskai lietošanai nodotu kompleksu inženierbūvju	Atbildības sadalījums privātīpašumu un publisko teritoriju uzturēšanā un kopšanā. Visai sadrumstalota struktūra.

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	<p>sarkano līniju robežās) posmos, faktiskie valdītāji; neapbūvētu zemesgabalu īpašnieki; inženierkomunikāciju valdītāji; dzelzceļa tīklu valdītāji; pašvaldība.</p>	
Rīgas domes 2013.gada 26.novembra saistošie noteikumi Nr.77 "Par reklāmu, izkārtņu un citu informatīvo materiālu izvietojumu un afišu stabu un stendu izmantošanas kārtību Rīgā".		
1.Vispārīgie jautājumi	1. Saistošie noteikumi nosaka reklāmu, reklāmas objektu, izkārtņu un citu informatīvo materiālu (turpmāk – Reklāma) izvietojumu, izvietojuma ierobežojumus, afišu stabu un stendu izmantošanas kārtību, kā arī kārtību, kādā veicama Reklāmas izvietojuma uzraudzība un kontrole.	Joma daļēji pārklājas ar TIAN kompetenci. Noteikumi vērsti uz kvalitatīvu ielu / ārtelpas dizaina nodrošināšanu.
Rīgas domes 2011.gada 15.novembrī saistošie noteikumi Nr.147 "Rīgas pilsētas hidrogrāfiskā tīkla lietošanas un uzturēšanas noteikumi" Noteikumi vērsti uz vides kvalitātes nodrošināšanu.		
I. Vispārīgie jautājumi	1. Saistošie noteikumi (turpmāk – noteikumi) nosaka Rīgas pilsētas hidrogrāfiskā tīkla uzturēšanas, pārvaldīšanas un aizsardzības kārtību, kā arī prasības notekūdeņu novadīšanai Rīgas pilsētas hidrogrāfiskā tīkla objektos.	
2. Lietotie termini	2.3. hidrogrāfiskais tīkls – virszemes ūdensobjekti un meliorācijas sistēmas, kas apvienotas sistēmā ar mākslīgi veidotām atklātām vai segtām ūdens notekām (grāvji, cauruļvadi, teknes) un ar tām saistītām hidrotehniskām būvēm (dambji, aizsprosti, sūkņu stacijas, caurtekas u.c.); 2.4. hidrogrāfiskā tīkla uzturēšana – regulāri hidrogrāfiskajā tīklā un tā aizsargjoslās veicami darbi, kas pasargā virszemes ūdensobjektus un ūdens notekas no piesārņojuma, aizaugšanas un eutrofikācijas, kā arī no piegružošanas ar atkritumiem, novērš hidrogrāfiskā tīkla būvju bojājumus un nodrošina to nepārtrauktu darbību;	
Atbildības sadalījums:	Rīgas domes Satiksmes departaments; Rīgas domes Mājokļu un vides departaments; Rīgas brīvostas pārvalde; Rīgas pilsētas pašvaldības izpilddirekcijas;	

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai lietotājs.	
Rīgas domes 2013.gada 17.decembra saistošie noteikumi Nr.90 "Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas saistošie noteikumi"		
I. Vispārīgie jautājumi	1. Saistošie noteikumi (turpmāk – noteikumi) nosaka prasības sadzīves atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai un uzglabāšanai Rīgas pilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā, Rīgas pilsētas teritorijas sadalījumu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonās, sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksas noteikšanas kārtību un kārtību, kādā veicami maksājumi par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu.	
Rīgas domes 2015.gada 28.aprīļa saistošie noteikumi Nr.145 "Rīgas pilsētas pašvaldības kapsētu darbības un uzturēšanas saistošie noteikumi"		
I. Vispārīgie noteikumi	1. Saistošie noteikumi nosaka Rīgas pilsētas pašvaldības (turpmāk – pašvaldība) kapsētu iekšējās kārtības noteikumus, kapavietau piešķiršanas, kopšanas un uzturēšanas kārtību, apbedīšanas kārtību, kā arī kapliču izmantošanas kārtību.	
Rīgas domes 2000.gada 28.decembra saistošie noteikumi Nr.106 "Rīgas transporta būvju aizsardzības noteikumi"		
1. Vispārīgie noteikumi	<p>1.1. Rīgas transporta būvju aizsardzības noteikumu mērķis ir reglamentēt jebkura veida saimniecisko darbību uz Rīgas pilsētas pašvaldības valdījumā esošām transporta būvēm un to tiešā tuvumā, lai nodrošinātu transporta būvju atbilstošu tehnisko stāvokli gājēju un transporta drošai satiksmei, kā arī optimālu satiksmes organizāciju darbu izpildes laikā.</p> <p>1.2. Noteikumi nosaka kārtību, kādā saskaņojami un veicami darbi Rīgas ielu sarkano līniju, transporta būvju un inženierkomunikāciju aizsardzības zonu robežās, ja tie saistīti ar transporta būvju un inženierkomunikāciju izbūvi, rekonstrukciju vai remontu, veicot ielu seguma uzlaušanu, zemes darbus un ielu konstrukcijas atjaunošanu pēc inženierkomunikāciju izbūves, rekonstrukcijas vai remonta, vai būvdarbi, kuru laikā nepieciešams aizņemt ielas elementus, kā arī gadījumos, kad nepieciešams aizņemt ielu elementus, novietojot uz ietves, brauktuves, laukumos, zaļajā zonā, pieturvietās u.c. pagaidu tirdzniecības vietas, nožogojumus, sastatnes, konteinerus, estakādes, būvmateriālus un dažādus mehānismus, kā arī citas pagaidu konstrukcijas.</p>	
Rīgas domes 1999.gada 31.augusta saistošie noteikumi Nr.44 "Rīgas iekškvartālu teritorijas aizsardzības noteikumi"		
1. Vispārīgie noteikumi	1.1. Rīgas pilsētas iekškvartālu aizsardzības noteikumi (turpmāk tekstā-noteikumi) reglamentē jebkura veida saimniecisko darbību ārpus ielu sarkano līniju robežām un transporta būvju aizsardzības zonām, lai nodrošinātu iekškvartāla ietvju, pievedceļu, laukumu, pagalmu atbilstošu tehnisko stāvokli	

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	gājēju un transporta drošai kustībai, kā arī laukumu, pagalmu un zaļās zonas labiekārtošanu un uzturēšanu.	

8. Būvniecības normas

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
Būvniecības likums		
2.pants. Likuma mērķis	Likuma mērķis ir kvalitatīvas dzīves vides radīšana, nosakot efektīvu būvniecības procesa regulējumu, lai nodrošinātu ilgtspējīgu valsts ekonomisko un sociālo attīstību, kultūrvēsturisko un vides vērtību saglabāšanu, kā arī energoresursu racionālu izmantošanu.	Likums stājas spēkā 2014.gada 1.oktobrī. Prasības jaunajā teritorijas plānojumā jāsalāgo ar jauno būvniecības kārtību
5.pants. Ministru kabineta kompetence būvniecības jomā	(1) Likuma izpildei Ministru kabinets: 1) izdod vispārīgos būvnoteikumus, kuros nosaka: a) būvju iedalījumu grupās atkarībā no būvniecības sarežģītības pakāpes un iespējamās ietekmes uz cilvēku dzīvību, veselību un vidi,	Publiskās ārtelpas elementi ir dažādās būvju grupās. Tas nozīmē, ka ir atšķirīgas prasības attiecībā uz projektēšanu (projekta sastāvu un procesu).
Vispārīgie būvnoteikumi		
	1. Šie noteikumi nosaka: 1.1. būvju iedalījumu grupās atkarībā no būvniecības sarežģītības pakāpes un iespējamās ietekmes uz cilvēku dzīvību, veselību un vidi; 1.2. gadījumus, kad nepieciešama inženierizpētes darbu veikšana; 1.3. gadījumus, kad nepieciešama būves ekspertīze, kā arī būvprojekta ekspertīze, un būvprojekta ekspertīzes sastāvu, veikšanas kārtību un apjomu; 1.4. gadījumus, kad nepieciešama autoruzraudzība un būvuzraudzība, kā arī autoruzraudzības un būvuzraudzības kārtību un būvuzraudzības plāna izstrādes kārtību un saturu;	

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	<p>1.5. būvniecības kontroles kārtību un nosacījumus, būvinspektoru tiesības un pienākumus, kā arī birojā, institūcijās, kuras pilda būvvaldes funkcijas, un pašvaldībā nodarbināto būvinspektoru sadarbības kārtību;</p> <p>1.6. būvspeciālistu atbildību;</p> <p>1.7. principus un dokumentus, uz kuru pamata pieņemams lēmums par tādas būves sakārtošanu vai nojaukšanu, kura ir pilnīgi vai daļēji sagrūvusi, bīstama vai bojā ainavu.</p>	
7. Pirmās grupas būvju būvniecība	<p>71. Pirmās grupas būvju būvniecību ierosina iesniedzot būvvaldē paskaidrojuma rakstu vai apliecinājuma karti. Būvvaldē iesniedzamo dokumentu saturu un apjomu nosaka speciālie būvnoteikumi;</p> <p>72. Lēmums par būvniecības ieceres akceptēšanu ir spēkā divus gadus un šajā termiņā ir jārealizē iecere, ja speciālajos būvnoteikumos nav noteikts citādi.</p> <p>73. Pabeidzot pirmās grupas būves būvdarbus, būvvaldē iesniedz speciālajos būvnoteikumos noteiktos dokumentus.</p>	
8. Otrās un trešās grupas būvju būvniecība	74. Otrās un trešās grupas jaunu būvju būvniecībai, kā arī esošo būvju pārbūvei, atjaunošanai, restaurācijai, ierīkošanai, novietošanai vai nojaukšanai būvniecības ierosinātājs iesniedz speciālos noteikumos noteikto būvniecības ieceres iesniegumu un dokumentus.	
Citu, atsevišķi neklasificētu, inženierbūvju būvnoteikumi		
	<p>1. Noteikumi nosaka:</p> <p>1.1. pirmās, otrās un trešās grupas citur, atsevišķi neklasificētu, inženierbūvju (kas nav autoceļi un ielas (valsts un pašvaldību), dzelzceļa būves (valsts, pašvaldību un privātajām), elektronisko sakaru būves, enerģijas ražošanas, glabāšanas, pārvades un sadales būvēs, hidrotehniskās un meliorācijas būves, ostu hidrotehniskās būves, ar radiācijas drošību saistītās būves un būves Latvijas Republikas teritoriālajos</p>	<p>1. grupas citas, atsevišķi neklasificētas inženierbūves;</p> <p>1) Atsevišķie labiekārtojuma elementi, kas atrodas</p>

Sadaļa, pants, punkts	Normatīvais akts, prasības	Komentārs
	<p>ūdeņos un ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā) būvniecības procesa kārtību, būvniecības procesā iesaistītās institūcijas un atbildīgos būvspeciālistus;</p> <p>1.2. pirmās, otrās un trešās grupas citur, atsevišķi neklasificētu, inženierbūvju būvniecības procesam nepieciešamos dokumentus un to saturu;</p> <p>1.3. būvatļaujā iekļaujamos nosacījumus;</p> <p>1.4. atkāpju saskaņošanas kārtību;</p> <p>1.5. būvprojekta ekspertīzes apjomu;</p> <p>1.6. par pirmās, otrās un trešās grupas citur, atsevišķi neklasificētu, inženierbūvju būvniecības procesa kontroli un tiesiskumu atbildīgo institūciju;</p> <p>1.7. pirmās, otrās un trešās grupas citur, atsevišķi neklasificētu, inženierbūvju konservācijas kārtību;</p> <p>1.8. pirmās, otrās un trešās grupas citur, atsevišķi neklasificētu, inženierbūvju novietojuma uzmērījumu veikšanas un pieņemšanas ekspluatācijā kārtību;</p> <p>1.9. būvdarbu garantijas termiņus pēc otrās vai trešās grupas citur, atsevišķi neklasificētas, inženierbūves nodošanas ekspluatācijā.</p>	<p>publiskajā ārtelpā– soliņi, bērnu rotaļu ierīces, sporta aprīkojuma, atsevišķās laternas un apgaismes ķermeņi, karogu masti, velosipēdu statīvi u.tml *</p> <p>Savukārt pilsētas centra ielas, pamatā ir 2.grupas inženierbūves, uz kurām attiecas speciālie būvnoteikumi autoceļiem un ielām.</p>

9. Standarti², vadlīnijas

ICS grupa	Standarts, vadlīnijas	Apraksts, komentārs
ICS grupa 91.020 Teritoriālā plānošana.	LVS CEN/TR 14383-2:2008. Noziedzības profilakse. Pilsētībūvnieciskā plānošana un projektēšana. 2. daļa: Pilsētībūvnieciskā plānošana	Pilsētībūvnieciskā plānošanas jomā Latvijā ir adaptēti vienīgi standarti attiecībā uz plānošanas risinājumiem, kas veicina kriminogēnās situācijas ziņā drošākas vides veidošanu. Standarti ir angļu valodā.
Pilsētībūvnieciskā plānošana	LVS CEN/TR 14383-5:2010. Noziedzības profilakse. Pilsētībūvnieciskā plānošana un projektēšana. 5. daļa: Degvielas uzpildes stacijas	
	LVS ENV 14383-2:2004. Noziedzības profilakse - Pilsētībūvnieciskā plānošana un projektēšana - Pilsētībūvnieciskā būvēšana.	

²Latvijas valsts standarti – normatīvi ar rekomendējošu raksturu. Iepriekšējā prakse – padarīt tos saistošu, atsaucoties uz šiem standartiem būvnormatīvos, kas pieņemti kā Ministru kabineta noteikumi.

ICS grupa	Standarts, vadlīnijas	Apraksts, komentārs
	Standarti, kas saistīti ar publiskās ārtelpas struktūrelementu plānošanu un projektēšanu	Standarti izstrādāti ceļiem ārpus apdzīvotām vietām, bet to daļas izmanto arī pilsētu situācijās
	Transporta būvju standarti	
	LVS 190-8:2004. Autobusu pieturu projektēšanas noteikumi	Pieturu atrašanās vieta, izveidojums, parametri, aprīkojums. Pilsētas situācijā ierobežotas izmantošanas iespējas.
	LVS 190-9:2012. Ceļu projektēšanas noteikumi. 9. daļa: Velobūvju projektēšanas noteikumi	Velosipēdu ceļu, gājēju un velosipēdu ceļu, kopīgo gājēju un velosipēdu ceļu un velojoslu izvēles nosacījumi, to parametri un izveides iespējas. Velopārbrauktuvu veidi. Velobūvju segumi.
	LVS 448:2012. Dzelzceļa aprīkojums. Pasažieru platformas un gājēju pārejas dzelzceļa līnijās ar 1520 mm platumu	
	Atsevišķu elementu projektēšanas, būvniecības, vērtēšanas standarti	
	LVS CEN/TS 16165:2012. Slīdes pretestības noteikšana virsmām pa kurām pārvietojas gājēji. Novērtēšanas metodes	
	LVS 190-10:2007. Gājēju pāreju projektēšanas noteikumi	Standarts apskata gājēju pāreju izvēles nosacījumus, izveidi un aprīkošanu.
	LVS CEN/TS 15209:2008. Taktilie seguma virsmas indikatori no metāla, māla vai akmens	Vides pieejamības elementu projektēšanas normas.
ICS grupa 93.080.40 Ielu apgaismojums	Apgaismes stabi (vairāki standarti)	Virkne standartu, kas nosaka prasības dažāda veida apgaismes stabiem ārtelpā
	LVS CEN/TR 13201-1:2004 Ceļu apgaisme - 1.daļa: Apgaismes klases izvēle LVS EN 13201-2:2004. Ielu un ceļu apgaisme - 2.daļa: Veiktspējas prasības. LVS EN 60598-2-3:2003. Gaismekļi - 2-3.daļa: Īpašās prasības - Gaismekļi ceļu un ielu	Ielu / ceļu apgaismojuma prasības

ICS grupa	Standarts, vadlīnijas	Apraksts, komentārs
	apgaisme	
ICS grupa 97.200.40 Spēju laukumi	LVS EN 1176-1:2008 Spēju laukumu aprīkojums un pārklājums. 1. daļa: Vispārīgās drošības prasības un testēšana	
Vadlīnijas, ieteikumi		
-	Vadlīnijas būvnormatīvu piemērošanai attiecībā uz vides pieejamību personām ar funkcionāliem traucējumiem (personām ar redzes, dzirdes, kustību un garīga rakstura traucējumiem).	Izvērts risinājumu apraksts vides pieejamības nodrošināšanai t.s. ārējā vidē – publiskajā ārtelpā; grafiski piemēri. Lietojams praktiskajā darbā projektēšanā. Ierobežotas iespējas jau apbūvētā teritorijā, vēsturiskajā vidē. Šādas situācijas ir maz risinātas, būtu ieteicamas vadlīnijas tieši specifiskām teritorijām, tostarp, RVC.
-	Vadlīnijas velosipēdi novietņu izveidošanai ³	
	Nozīmīgākās prasības velostatīviem un velonovietnēm	Daļu šo rekomendāciju ieteicams ietvert TIAN.

³<http://www.veloriga.lv/?ct=drosiba&fu=read&id=1481>